

7.1.2019

Opetus ja kulttuuritoimi -vastuualue

Jakelussa mainituille

Tunnetaitojen opettaminen varhaiskasvatuksessa Aggression portaat –opetusohjelmaa soveltaen

Tervetuloa Etelä-Suomen aluehallintoviraston järjestämään koulutukseen

30.–31.1.2019 klo 9.30 alkaen

**Taitotalon kongressikeskuksen Strategiat -tilaan,
käyntiosoite Valimotie 8, Helsinki**

tai

13.–14.2.2019 klo 9.30 alkaen

**Taitotalon kongressikeskuksen Strategiat -tilaan,
käyntiosoite Valimotie 8, Helsinki**

tai

12.–13.3.2019 klo 9.30 alkaen

**Walimo Casselin Masuunisaliin,
käyntiosoite Vesijärvenkatu 25, Lahti.**

Tunnetaitoja voidaan opettaa ja oppia! Tunne- ja vuorovaikutustaitojen opettamisen velvollisuus korostuu uuden varhaiskasvatussuunnitelman voimaantulon myötä.

Suomalainen lastenpsykiatri **Raisa Cacciatore** on laatinut kehityspsykologiaan perustuvan **Aggression portaat -mallin** yksilön tunne-elämän kehittymisestä. Sen pohjalta kehitetty **Aggression portaat -opetusohjelma** antaa teorian lisäksi konkreettisia käytännönvinkkejä tutkimukseen perustuvan opetusohjelman (Hintikka, J. 2016) toteuttamisesta varhaiskasvatuksessa tavoitteellisesti, säännöllisesti ja johdonmukaisesti.

Tunnetaitotuntien avulla voit työssäsi tukea **lasten sosioemotionaalista kehitystä** opettamalla heille **tunne- ja vuorovaikutustaitoja, väkivallan vastaista asennetta** sekä auttaa lapsia löytämään **omia vahvuuksiaan** ja tukemaan niitä. Opetusohjelmasta saadut tutkimustulokset sekä tutkimukseen osallistuneiden oppilaiden että opettajien kokemukset ovat olleet rohkaisevia! Opetusohjelman tunnetaitotunnit on helppo toteuttaa käytännössä ja ne ovat myös lapsia ja oppilaita motivoivia, osallistavia ja toiminnallisia.

Koulutus sopii varhaiskasvatuksen parissa toimiville kasvattajille, opettajille ja ohjaajille. Toivottavaa on, että jokaisesta työyhteisöstä osallistuisi koulutuskokonaisuuteen 1-2 henkilöä. Tuolloin kollegiaalinen yhteistyö edesauttaa

opetusohjelman soveltamista varhaiskasvatussuunnitelmaan ja siten tukee sen toteuttamista omassa työyhteisössä ja toimintakulttuurissa. Kahden koulutuspäivän aikana osallistujat mm. pääsevät laatimaan suunnitelmaa, miten heidän toimipisteissään konkreettisesti toteutetaan lasten tunnetaitokasvatus.

Aggression portaat -opetusohjelman kouluttajana on **KT, erityisluokanopettaja Jaana Kiviluote (ent. Hintikka)**. Hänellä on useiden vuosien kokemus opetusohjelman toteuttamisesta käytännön opetustyössä. Hintikka tutki väitöskimoksessaan oppilaiden tunne- ja itsesäätelytaitojen kehittymistä sekä oppilaiden ja opettajien arvioita ja kokemuksia Aggression portaat -opetusohjelmasta.

Pyydämme sitovat ilmoittautumiset viimeistään 21.1.2019 Helsingin tammiukuun tilaisuuteen ja 4.2.2019 helmikuun tilaisuuteen, Lahden tilaisuuteen 4.3.2019 Internetissä osoitteessa www.avi.fi/etela kohdasta Ajankohtaista/Tapahtumat ja koulutukset.

Ann-Christin Mitts

Suunnittelija Ann-Christin Mitts

JAKELU

Etelä-Suomen aluehallintoviraston alueen varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen järjestäjät

Lisätiedot

---

*Mahdollinen ilmoittautumisen peruuntuminen ilmoitetaan
Ann-Christin Mittsille: ann-christin.mitts@avi.fi
Koulutukseen otetaan 40 osallistujaa.*

Osallistuminen

Tilaisuus on maksuton. Aluehallintovirasto tarjoaa tulokahvit.
Osallistujat vastaavat itse matka- ja ruokailukustannuksista.

Miten perille?

<https://www.taitotalo.com/fi/sijainti/>
<https://www.casseli.fi/walimon-casseli/yhteystiedot>

Yhteyshenkilö

Suunnittelija Ann-Christin Mitts, puh. 0295 016 168, 050 456 4213

Ajankohtaista koulutustarjontaa

Tilaisuuksien kutsut ja ohjelmat löytyvät Etelä-Suomen aluehallintoviraston Internet-sivuilta osoitteesta www.avi.fi/etela

Aluehallintovirasto

Etelä-Suomi

Tunnetaitojen opettaminen varhaiskasvatuksessa Aggression portaat -opetusohjelmaa soveltaen

Keskiviikko 30.1.2019
Taitotalo kongressikeskus,
Strategiat-tila,
Valimotie 8, Helsinki

Keskiviikko 13.2.2018
Taitotalon kongressikeskus,
Strategiat-tila,
Valimotie 8, Helsinki

Tiistai 12.2.2019
Walimo Casselin
Masuunisali,
Vesijärvenkatu 25 Lahti

Kouluttajana Jaana Kiviluote (ent.Hintikka)

- 9.30 *Aamukahvi (ESAVI tarjoaa)*
- 9.50 ***Tervetuloa***
Suunnittelija Ann-Christin Mitts, Etelä-Suomen aluehallintovirasto
- 10.00 ***Koulutuksen tavoitteet***
Varhaiskasvatussuunnitelman perusteista
Lapsen tunne-elämän kehittyminen ja sen riski- ja suojaavat tekijät
Aggression portaat –opetusohjelma ja tunne-elämän kehittymistä tukeva oheismateriaali
- 12.00 *LOUNAS (omakustanteinen)*
- 12.45 ***Aggression portaat –opetusohjelma ja tunne-elämän kehittymistä tukeva oheismateriaali***
- 15.30 *Päivä päättyy*

Aluehallintovirasto

Etelä-Suomi

Tunnetaitojen opettaminen varhaiskasvatuksessa Aggression portaat -opetusohjelmaa soveltaen

Torstai 31.1.2019
Taitotalo kongressikeskus,
Strategiat-tila,
Valimotie 8, Helsinki

Torstai 14.2.2018
Taitotalon kongressikeskus,
Strategiat-tila,
Valimotie 8, Helsinki

Keskiviikko 13.2.2019
Walimo Casselin
Masuunisali,
Vesijärvenkatu 25 Lahti

Kouluttajana Jaana Kiviluote (ent. Hintikka)

- 9.15   *Aamukahvi*
- 9.30   ***Miten tuen lapsen itsetunnon kehittymistä?
Työyhteisön toimintakulttuuri***
- 12.00   *LOUNAS (omakustanteinen)*
- 12.45   ***Ohjeet kehittämistehtävän laadintaan
Omaan työyhteisöön liittyvän kehittämistehtävän työstäminen***
- 15.15   ***Palaute ja loppusanat***
- 15.30   *Koulutus päättyy*